

6^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Η παιδευτική σημασία της τιμωρίας ως απόδειξη του διδασκτού της αρετής

Ἔνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὕσης. Εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν, ὡς Σώκρατες, τοὺς ἀδικοῦντας τί ποτε δύναται, αὐτό σε διδάξει ὅτι οἱ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται παρασκευαστὸν εἶναι ἀρετῆν. Οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἠδίκησεν, ὅστις μὴ ὡσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται. ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπι- χειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται —οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγένητον θεῖη— ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐθις ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὕτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. Καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετῆν. ἀποτροπῆς γοῦν ἕνεκα κολάζει. Ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν ὅσοιπερ τιμωροῦνται καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ. Τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται. ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγουμένων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδασκτὸν ἀρετῆν. Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκέως καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδασκτὸν καὶ παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετῆν, ἀποδέδεικταί σοι, ὡς Σώκρατες, ἱκανῶς, ὡς γέ μοι φαίνεται.

archaia-latinika.gr

Μετάφραση

Ἔνθα δὴ πᾶς θυμοῦται παντὶ καὶ νουθετεῖ,
Εἰ βέβαια ὁ καθένας θυμώνει μετὰ τὸν καθένα καὶ τὸν συμβουλεύει,

δῆλον ὅτι ὡς οὕσης κτητῆς
δηλαδή ἐπειδὴ (κατὰ τὴν γνώμη του) (ἡ ἀρετὴ) μπορεῖ νὰ ἀποκτηθεῖ

ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως.
με ἐπιμέλεια καὶ μάθηση.

Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ὡς Σώκρατες, ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν τοὺς ἀδικοῦντας
Ἄν ἀλήθεια θέλεις, Σωκράτη, νὰ καταλάβεις τὸ νὰ τιμωρεῖς κανεὶς αὐτοὺς ποὺ ἀδικοῦν

τί ποτε δύναται, αὐτό σε διδάξει
τὸ τέλος πάντων σημαίνει, αὐτὸ τὸ ἴδιο θὰ σε διδάξει

ὅτι οἱ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται ἀρετὴν εἶναι παρασκευαστὸν.
ὅτι βέβαια οἱ ἄνθρωποι τουλάχιστον νομίζουν ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι κάτι που μπορεί να αποκτηθεῖ.

Οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας ἔχων τὸν νοῦν πρὸς τούτῳ
Γιατί κανένας δεν τιμωρεῖ αὐτοὺς που ἀδικοῦν ἔχοντας τὸ νοῦ τοῦ σ' αὐτό

καὶ τούτου ἔνεκα, ὅτι ἠδίκησεν,
καὶ ἐξαιτίας αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἀδίκησε,

ὅστις μὴ τιμωρεῖται ἀλογίστως ὥσπερ θηρίον.
ἐκτός ἂν κάποιος δεν τιμωρεῖ ἀλόγιστα ὅπως ἀκριβῶς ἓνα θηρίο.

ὁ δὲ ἐπιχειρῶν κολάζειν μετὰ λόγου
καὶ αὐτὸς που ἐπιχειρεῖ νὰ τιμωρεῖ με λογικὴ

οὐ τιμωρεῖται ἔνεκα τοῦ παρεληλυθότος ἀδικήματος
δεν τιμωρεῖ γιὰ τὸ ἀδίκημα που ἔχει περάσει

-οὐ γὰρ ἂν θείῃ ἀγέννητον γε τόπραχθέν-
-γιατί δε θα μπορεί να καταστήσει ἀπραγματοποίητο βέβαια αὐτό που ἐγένε-

ἀλλὰ χάριν τοῦ μέλλοντος,
ἀλλὰ γιὰ τὸ μέλλον,

ἵνα μὴ ἀδικήσῃ αὐτίς μήτε οὗτος αὐτὸς μήτε ἄλλος ὁ ἰδὼν τοῦτον κολασθέντα.
γιὰ νὰ μὴν ἀδικήσῃ ξανά οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος οὔτε ἄλλος που εἶδε ὅτι αὐτὸς τιμωρήθηκε.

Καὶ ἔχων τοιαύτην διάνοιαν διανοεῖται ἀρετὴν εἶναι παιδευτήν.
Καὶ ἐπειδὴ ἔχει τέτοια σκέψη πιστεύει ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι δυνατό νὰ διδαχθεῖ.

ἀποτροπῆς γοῦν ἔνεκα κολάζει.
γιὰ ἀποτροπὴ λοιπὸν τιμωρεῖ.

Ταύτην οὖν τὴν δόξαν ἔχουσιν πάντες,
Αὐτὴ λοιπὸν τὴ γνώμη ἔχουν ὅλοι,

ὅσοιπερ τιμωροῦνται καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ.
ὅσοι ἀκριβῶς τιμωροῦν καὶ στὴν ἰδιωτικὴ καὶ στὴν δημόσια ζωὴ.

Τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται
Τιμωροῦν γιὰ ἐκδίκηση καὶ τιμωροῦν γιὰ σωφρονισμό

οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν οἷτε ἄλλοι ἄνθρωποι,
ὅποιους τυχόν νομίζουν ὅτι ἀδικοῦν καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι,

καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται.
καὶ καθόλου λιγότερο οἱ Ἀθηναῖοι οἱ συμπολίτες σου.

ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι
ἐπομένως σύμφωνα μ' αὐτὴν τὴ σκέψη καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι

τῶν ἡγουμένων ἀρετὴν παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδασκτὸν.
ἀπ' αὐτοῦς που νομίζουν ὅτι ἡ ἀρετὴ μπορεί νὰ αποκτηθεῖ καὶ νὰ διδαχθεῖ.

Ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκῆως καὶ σκυτοτόμου
Ὅτι λοιπὸν εὐλόγα ἀποδέχονται οἱ συμπολίτες σου καὶ τὸν χαλκιά καὶ τὸν τσαγκάρη

συμβουλεύοντος τὰ πολιτικά,
να δίνει συμβουλές για τα πολιτικά,

καὶ ὅτι ἡγοῦνται ἀρετὴν διδακτὸν καὶ παρασκευαστὸν,
καὶ ὅτι νομίζουν ὅτι ἡ ἀρετὴ μὴ μπορεῖ νὰ διδαχθεῖ καὶ νὰ ἀποκτηθεῖ,

ἀποδέδεικταί σοι, ὦ Σώκρατες, ἰκανῶς, ὥς γέ μοι φαίνεται.
ἔχει ἀποδειχθεῖ σε σένα, Σωκράτη, ἀρκετὰ ὅπως τουλάχιστον μου φαίνεται.

arxaia-latinika.gr